

De rampzalige zomer voor de vissen

Ja, ik weet nog goed hoe het allemaal begon... Met prachtig mooi weer vissen inventariseren met de Poelen- en Vissenwerkgroep IVN Gemert Bakel. Wij waren gezegend met een goed en divers vissenbestand, maar dat zou snel veranderen.

De noodklok luiden

De waterstand daalde deze zomer in onze regio snel door de aanhoudende warmte en geen regen. Als eerste was de Snelle Loop aan de beurt, het water zakte volledig weg. Nadat wij het waterschap hierover geïnformeerd hadden gebeurde er niets,

zelfs niet na verschillende keren bellen. Er resteerden toen alleen 'waterplassen' bij enkele duikers en stuwen. Met de wanhoop nabij hebben we toen bij het hoofdkantoor in Den Bosch aan de alarmbel getrokken. Dat had resultaat. Die zelfde middag zijn we met twee afgevaardigden van waterschap Aa en Maas ter plekke gaan kijken. In het gesprek dat we hadden zijn verschillende oplossingen aangekaart. Zoals onder andere diepere stukken aanleggen in de Loop zodat de vis daar kan overleven in geval van droogte. Maar ja, dat was voor de toekomst, er zat nu niets anders op dan te gaan afvissen. Gelukkig hadden ze een calamiteitenplan. Diverse visclubs en beroepsvissers zouden bij nood gaan afvissen. Een kwartiertje later werd ik al gebeld door het waterschap of wij dit vanuit de Poelen- en Vissenwerkgroep op ons wilde nemen.

Vissen redden

Zo gezegd zo gedaan; onze groep is hiermee begonnen. We hebben onvoorstelbaar veel vissen gered en overgeplaatst. De grootste was een snoek van 85 cm. De vissen gingen in een grote bak op een aanhanger op transport naar de benedenstreams gelegen Aa waar wel water bleef stromen. Weken zijn we hiermee bezig geweest. Zelfs een grote vijver van gemeente Gemert hebben we, samen met buurtbewoners en Martijn Schiphouwer van RAVON, met een zegen leeg gevist. Die vijver was wel een stevige klus, met name door de halve meter zwarte drek die er nog in zat.

Daarna ging het snel, de Peelse Loop de Landmeerse Loop vielen droog. Alleen de Vlier had nog water. Overal hebben we zoveel mogelijk vissen proberen te redden. Onze werkgroep heeft dit met veel enthousiasme en inzet gedaan. Zo geweldig al die vrije tijd die onze groepsleden er in gestoken hebben, met die temperaturen die vaak niet onder de 30 graden kwamen...

De toekomst

Maar hoe moet dat nu in de toekomst? Het is wel gebleken dat de waterschappen niet klaar zijn voor dit droogtescenario. Er zal snel iets ondernomen moeten worden om ook in de toekomst ecologische schade te voorkomen. Het water moet niet zoals nu gebeurt, zo snel mogelijk van A naar B oftewel van Aa naar de zee.

Oplossing bufferzones

We moeten water gaan bufferen voordat de zomer komt. Het grondwater moet kunnen stijgen. Hier in de buurt zijn al zoveel bufferzones gemaakt, deze moeten dus niet alleen gebruikt worden voor als het extreem veel regent maar ook om water op te slaan en te laten infiltreren, zodat het waterpeil in droge tijden minder snel daalt.

Kritisch kijken naar wateronttrekkingen

Ook bij beekherstel moet kritisch gekeken worden. De gemeente Gemert en Waterschap Aa en Maas hebben in de Peelse Loop de stuwen verwijderd. Deze beek zou alleen nog maar gevoed worden door kwelwater van de Peelbreuk. Deze zomer was de volledige beek een prachtig zandpad, een zandpad dat veel geld heeft gekost. Het kwelwater kwam niet omhoog, doordat er in het gebied teveel water onttrokken werd om gewassen te beregenen. We zijn van een rechte beek met water naar een kronkelende beek zonder water gegaan, ons lijkt dat geen verbetering.

Visvallen

Vistrappen functioneren in onze regio als vallen (oftewel in het Engels *fish trap*). Alle vis die ons gebied in zwemt is in de toekomst ten dode opgeschreven, want bij gebrek aan water worden als eerste de vistrappen dichtgezet. We zagen dit ook in de vorige zomers. De vis kan geen kant op als het waterpeil verder zakt en blijft achter. Met het huidige watersysteem kunnen we beter ons gebied op slot gooien om vissen te sparen van verstikking.

Waterinlaten

Het inlaten van Maaswater moet ook eens goed onder de loep genomen worden. Inmiddels stroomt er weer Maaswater door de Snelle Loop. Dat is op zich raar, want zoveel heeft het nog niet geregend. De Maas staat ook nog niet voller. Wie neemt die beslissingen om de kraan open of dicht te zetten? En wanneer kan daar in nood vanaf worden geweken om de visstand te redden? Voor ons is dat nog volstrekt onduidelijk.

Samenwerken

Brabant moet echt natter. Dat kan alleen maar als we dat met z'n allen gaan doen. Waterschappen, gemeenten, boeren en burgers. Er zullen harde beslissingen genomen moeten worden willen we behouden wat we nu hebben. En dat is echt heel hard nodig, want het water zakt nog steeds. De droogte heeft er voorlopig wel voor gezorgd dat alle neuzen dezelfde kant op staan. Dat is erg belangrijk om iets te kunnen bereiken. Onze werkgroep heeft contact gezocht met RAVON en we hebben een gesprek gehad met Waterschap Aa en Maas. Het waterschap heeft vervolgens een gesprek gehad met het ZLTO (boeren en tuinders). We zitten op één lijn, maar de daad bij het woord voegen zal nog niet zo makkelijk zijn. Af en toe zullen we natte voeten moeten krijgen willen we dit droogte probleem oplossen.

En volgend jaar? Volgend jaar gaan wij als Poelen- en Vissenwerkgroep van het IVN Gemert Bakel gewoon weer vissen inventariseren. We beginnen gewoon weer opnieuw bij een nul-situatie en we hopen dat dit drama nooit meer gebeurt.

Tekst en foto's: Hans van Berlo

Poelen- en Vissenwerkgroep IVN Gemert Bakel